

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din, za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din; za inozemstvo: 210 din. — Plačala in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 5. februarja 1937

Cena posamezni številki din 1'50

Praktični nauki naših nastopov v tujini

Če opazujemo uspehe naših tekmovalcev v tujini, potem se nam vedno ponavlja ista slika. Vselej, kadar so se izbirali tekmovalci iz vse države le z ozirom na njih strokovno usposobljenost, smo dosegli uspehe, vedno pa smo ostali brez zmag, kadar se je sestavljala naša reprezentanca pod roko in ne po strokovni usposobljenosti. Tako je naša šahovska reprezentanca, ki je bila sestavljena iz vse države in le z ozirom na kvalifikacijo tekmovalcev, v Münchenu dobro odrezala in utrdila v tujem svetu sloves našega naroda. Ni še pozabljeno, kako je bilo na berlinski olimpiadi, ko je naša oficialna reprezentanca, ki ni bila sestavljena le z ozirom na kvalifikacijo tekmovalcev, nad vse slabo odrezala. Edini uspeh nam je takrat priborila sokolska tekmovalna vrsta, ki je bila sestavljena iz najboljših tekmovalcev iz vse države. Prav tako smo dosegli lani veliko zmago v tenisu samo zato, ker je pri izbiri tekmovalcev odločila samo strokovna kvalifikacija. In letos vidimo zopet v Banjski Bistrici, da se nam ni treba bati tekme s tujino, če sestavimo svojo reprezentanco iz najboljših tekmovalcev iz vse države.

Bo se sicer zaradi tega morda pripetilo, da bodo imele nekatere reprezentance bolj pokrajinski značaj, toda to je naravno, ker se pač ne goje vsi sporti in vse discipline v vseh pokrajinah enako. Tako je verjetno, da še za nekaj časa ne bo nihče zastopal naše države v tenisu tako uspešno ko Hrvat, v telovadbi in smučanju bodo najuspešnejši Slovenci, Srbi pa najbrže v nogometu in drugih športnih disciplinah. Niso vsi za vsako stvar enako sposobni in s tem je treba računati ali pa morajo uspehi v tujini izostati, kar smo tudi le že prevečkrat prav temeljito okusili.

Kakor je ta resnica izpričana in potrjena v športnem življenju, tako velja tudi za vse druge panoge človeškega udejstvovanja. Kakor nam prinašajo naši športni in telovadni tekmovalci uspehov iz tujine le, kadar so izbrani iz vse države najboljši tekmovalci, tako tudi v našem gospodarskem in upravnem življenju ne bomo prišli do resničnih uspehov, dokler se ljudje ne bodo izbirali na isti način.

Tudi pri izbiri ljudi se mora sedanji centralistični režim nehati

najboljši so tisti, ki najbolj poznajo stvar, ki jo naj zastopajo, pa naj bodo iz Beograda, Zagreba ali Ljubljane. S svojim nastopom, s svojim znanjem in s svojo osebnostjo morajo vplivati naši zastopniki v tujini, ne pa s svojimi zvezami doma, ker te zveze so za tujino le prav malo interesantne.

Prav tako pa mora načelo največje strokovne usposobljenosti prodreti na vsej črti tudi v naši domači upravi. Nikakor ni res, da bi moralo biti mesto odločujočega načelnika v ministrstvu zaprto uradniku že zato, ker je doma iz te ali one pokrajine. Kdor je sposoben, temu mora biti odprt svet, pa naj bo iz te ali one pokrajine. Tako bi morali veljati

pri nas, kakor je veljalo v Napoleonovi vojski, da je nosil vsak vojak v svoji tornistri tudi marsalsko palico. Na ta način se razvijajo sile naroda, ne pa s protežiranjem te ali one pokrajine, teh ali onih rodbinskih članov ali pripadnikov strank.

Ni sicer prav nič novega, da bi se smeli izbirati ljudje le po njih sposobnosti, toda na to resnico se je pri nas že zelo pozabilo in zato ne preostaja nič dru-

gega, kakor da zopet spominjamo na to staro resnico. Toda ne gre, da morajo ostajati najboljši naši ljudje doma, zato ker nimajo zvez in prav tako ne gre, da so nekateri vse življenje potisnjeni na malopomembna mesta, ker nimajo dobrih zvez, ki bi jih dvignile na boljša mesta. Posledice takšnega postopanja so pretežke, da bi jih smeli še naprej trpeti.

Zato je prvo, kar najbolj potrebujemo, da se začneja prav

povsod v našem javnem življenju uveljavljati načelo, da morajo na najvišja mesta priti samo oni, ki so dokazali, da so za ta mesta najbolj usposobljeni. Nauk, ki so nam ga dali naši nastopi v tujini, moramo že enkrat pravilno začeti uporabljati tudi doma, da bomo z izbira najboljših ljudi dosegli enako dobre uspehe doma, kakor smo jih na podlagi tega dosegali v tujini. Samo v tem je varna pot k zbolšanju.

Slučajnosti

Podpredsednik Skrbec se zahvaljuje Zbornici za TOI za denarno podporo, ki jo je dovolila Zvezi. Nadalje poroča, da je bila zaradi predlaganega cestnega fonda v Zbornici anketa, ki je odklonila cestni fond. Predsednik Pinter predlaga, da se predlog o cestnih fondih v sedanji obliki zavrne ter da se Zveza izreče za avtonomne banovinske cestne fonde.

G. Senčar pripominja, da moramo odločno nastopiti proti širjenju centralizma na gospodarskem polju, ker pomeni demontiranje slovenskega gospodarstva. Predsedujoči g. Pinter omenja, da težko stanje trgovine najbolj dokazuje katastrofalni padež števila trgovin. 80% njegovih nekdanjih sošolcev v Mahrovi hiši ni danes več trgovcev.

Odločno se mora trgovstvo zavzeti tudi za zboljšanje plač drž. nameščencev.

Glede osnutka o zavarovanju delavcev za primer starosti in onemoglosti ter smrti je seja mnenja, naj se ta namera odloži, dokler se gospodarske razmere ne zboljšajo.

Na vprašanje poštne uprave glede uvedbe telefonskih števec predlaga g. Anderle, da bi se morali potem instalacijski prispevki odpraviti, kakor je to v Avstriji. G. Skaza pa je mnenja, da se mora najprej izpolniti telefonsko omrežje, šele potem bi se moglo govoriti o uvedbi števec.

Združenje trgovcev v Mariboru je predložilo samostojen predlog glede zaposlitve tujih trgovskih zastopnikov ter predlaga, da smejo tudi tuje tvrdke imeti kot svoje zastopnike samo jugoslovanske državljane. Zveza pa naj apelira na vse svoje članstvo, da mora vsak trgovec smatrati za svojo častno dolžnost, da dosledno odklanja vse tuje zastopnike, pa naj ti zastopajo tuje ali domače tvrdke. Zveza naj nadalje opozori tudi Centralno predstavništvo v Beogradu, da poskrbi za podobno akcijo v vsej državi. Končno naj opozori Centralno predstavništvo vse državne oblasti, da posvetijo vprašanju zaposlitve tujih zastopnikov vso svojo pozornost.

Združenje trgovcev v Ljutomeru opozarja, da je cena kreške soli previsoka. Trgovci plača za to sol, če upoštevamo ceno 6 din za vrečo, za kg din 2'32, prodaja pa jo po din 2'50. Pri tako nizki razliki je vsak dobiček izključen. Solne vreče so sedaj slabe in trgovci zanje nikdar ne dobi 6 din in se naj zato cena vreč zniža ali pa zopet prodajajo vreče dobre kakovosti.

Dnevni red seja je bil s tem izčrpan in predsednik Pinter je zaključil sejo, ki je bila zlasti pomembna zaradi udeležbe zastopnikov mariborskega okoliškega ter celjskega združenja. Z vso pravico smemo upati, da bomo mogli v kratkem tudi obe ti dve združenji pozdraviti v krogu v Zvezi organiziranega slovenskega trgovstva.

Pogajanja za kolektivno pogodbo pri KID

se nadaljujejo ter je upati, da bo prišlo v kratkem do sporazuma. Delavski zastopniki so izjavili, da pristajajo na znižanje delavskih prejemkov, ki pa ne sme znašati več ko 11% in da se redukcija ne tiče mezd izpod 65 din.

Združenja se vračajo v Zvezo

II. plenarna seja predsedništva Zveze trg. združenj v Celju

V petek dopoldne je bila v mali dvorani Narodnega doma v Celju II. plenarna seja predsedništva Zveze trg. združenj, katere so se udeležili poleg I. podpredsednika Zveze Ferda Pinterja, II. podpredsednika Konrada Elsbacherja ter poslevoedčega podpredsednika Franja Škrbca še naslednji zastopniki združenj:

Ivan Vidmar za združenje v Brežicah, Alojz Mastnak in Josip Jagodič za združenje Celje-mesto, Anton Cvenkel in Ludvik Košir za združenje Celje-okolica, Leopold Grabrian za združenje Crnomelj, Josip Novak za združenje Dol. Lendava, Fran Huber za združenje Kočevje, Fran Berjak za združenje Kranj, Vinko Pavlin za združenje Laško, Pavel Fabiani za združenje Ljubljana-mesto, Jernej Logar za združenje Ljubljana-okolica, Anderle Zdravko in tajnik Fran Skaza za združenje Maribor, Janko Kostanjšek za združenje Maribor-okolica, Edmund Kastelic in Josip Turk za združenje Novo mesto, Milko Senčar za združenje Ptuj-mesto, Ivan Traun za združenje Ptuj-okolica, Leopold Fürsager za združenje Radovljica, Josip Divjak za združenje Ribnica in Janko Klun in Vinko Rozman za združenje Slovenj Gradec-Prevalje. Opravičili so svojo odsotnost Stanko Lenarčič za združenje v Logatcu, g. Čeh za združenje v Murski Soboti, Veno Vilar za združenje v Ljutomeru in Ivan Jelačin ter Ivan Bahovec za združenje Ljubljana.

Sejo je otvoril I. podpredsednik Ferdo Pinter, konstatiral njeno sklepčnost ter imenoval za overovatelja zapisnika gg. Pavla Fabianija in Jerneja Logarja. Pozdravlja vse udeležence, zlasti pa s posebnim veseljem in zadoščanjem predsednika Združenja trgovcev za Maribor okolico g. Janka Kostanjška ter delegata Združenja za mesto Celje gg. Mastnaka in Jagodiča. Njih udeležba nam daje veselo upanje, da ni več daleč čas, ko bodo vsa združenja trgovcev včlanjena v Zvezi ter bo ta v resnici zastopala vse trgovstvo Slovenije. S tem, da se bo mogla Zveza opreti na vse slovensko trgovstvo, bo tudi njeno delo tem bolj uspešno.

Omenja, da je bil v nedeljo, dne 24. januarja podpisan v Beogradu pakt večnega prijateljstva med Bolgarijo in Jugoslavijo. Gospodarski krog: iskreno pozdravljajo ta pakt ter se nadejajo, da bo pakt trdna podlaga tudi za utrditev gospodarskih odnošajev med obema bratskima narodoma. Predlaga, da se pošlje naslednja brzojavka:

Gospod Hristo Jozov, predsednik občega saveza bolgarskih trgovcev, Sofia. — Ob podpisu zgodovinskega pakta o večnem prijateljstvu med bratskima narodoma pošilja vse slovensko trgovstvo svojim bolgarskim tovarišem najiskrenejše pozdrave v nadi po tesnejšem političnem, kulturnem in gospodarskem sodelovanju. — Zveza trgovskih združenj, Ljubljana.

Predsednik Pinter čestita nato v toplih besedah članu zveznega predsedstva Vinku Pavlinu k njegovi 50letnici.

Nadalje naznani, da je bil definitivno nastavljen za zveznega tajnika g. Milko Gornik ter je seja

lo obvestilo sprejela pritrdilno na znanje.

Nato navaja razne akcije, ki jih je podvzela Zveza. Med drugim se je zveza zavzela za to, da dobe vse postaje, ki leže ob vodnih poteh ugodnostno železniško prevoznico tarifo in ne samo nekatere, Zveza se je zavzela za zboljšanje telefonske zveze med Celjem in Ljubljano in za instaliranje avtomatične telefonske naprave v Celju.

Zveza je dobila v izjavo tudi več zakonskih načrtov, tako načrt o cestnem fondu. Zveza je ta načrt odklonila. Prosi vse delegate, da vplivajo na svoja združenja, da bodo ta na vprašanja Zveze hitro in točno odgovarjala.

Predlogi in želje delegatov

G. Cvenkel opozarja, da je bil odstotek čistega dobička pri trgovini z mešanim blagom določen v navodilih Zveze previsoko in da znaša ta največ 10%.

Glede davčne prakse ter potrebe omiljenja te prakse so podali mnoge in utemeljene predloge gg. Konstanjšek, Senčar, Rozman, Berjak, Turk in Kastelic.

G. Pavlin opozarja, da dajejo rudniški konzumi v revirjih svojim odjemalcem 5% nagrado od letnega izkupička ter da je zato položaj trgovcev v rudarskih krajih še zlasti težaven. Opozarja nadalje, da se pravica vpogleda v davčne prijave dostikrat zlorablja. G. Senčar pojasni, da je Zveza zaradi tega že intervenirala, da pa ni dosegla uspeha.

Proračun

Računski zaključek za l. 1936. izkazuje 133.610 din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Proračun za l. 1937 pa izkazuje 144.000 din izdatkov, in sicer za pisarniške prostore 15.000, za pisarniške potrebe in časopise 10.000, za potne stroške 25.000, za plače nameščencev 66.300, za davščine 10.300, za članarino pri raznih organizacijah 7000, za inventar 1000 ter za stanovski tisk 10.000 dinarjev.

Predsednik Pinter apelira na vse, da čim bolj propagirajo med članstvom naše edino stanovsko glasilo »Trgovski list«.

G. Fürsager predlaga, da se zvezna doklada ne bi odmerjala na podlagi števila članstva posameznih združenj, temveč po davčni moči v združenjih organiziranih članov. Samo pravično bi bilo, če bi mesta, kjer so trgovine večje, tudi plačevala nekoliko večje do-

klade. Za predlog so se loplo zavzeli tudi g. Cvenkel in g. Logar ter pisмено združenje v Ljutomeru.

G. Senčar priznava upravičenost tega predloga, vendar pa bi se ta mogel uresničiti šele prihodnje leto. Zlasti pa je treba upoštevati to, da je danes Zveza v reorganizaciji in da imamo vse upanje, da bodo v Zvezo pristopila še nova združenja. Računati pa moramo tudi s tem, da nam morda prinese bodočnost še novih izprememb in da nam bo postala Zveza še bolj potrebna. Zato je nujno, da delamo vsi na to, da postane Zveza žarišče vsega našega stanovskega gibanja in vseh naših organizacij. Zato naj se predlog g. Fürsagerja odloži za prihodnje leto.

Predsednik Pinter se pridružuje mnenju g. Senčarja ter naglašja, da nam navzočnost zastopnikov mariborskega okoliškega ter celjskega združenja jamči, da bo letos doseženo, da bo vse slovensko trgovstvo včlanjeno pri Zvezi.

Predsednik mariborskega okoliškega združenja g. Kostanjšek se iskreno zahvali za pozdrave predsednika Pinterja ter izjavlja, da tudi njega veseli, če bo moglo njegovo združenje, ki ga zastopa, po dolgem presledku postati zopet član Zveze. Na prihodnji dnevni red združenja bo dal predsednik tudi predlog, da združenje Maribor-okolica zopet vstopi v Zvezo. (Odobranje.)

Prav tako se zahvali za pozdrave zastopnik celjskega združenja. Po nekaterih pojasnilih predsednika Pinterja ter tajnika Gornika se sprejme proračun Zveze soglasno.

Veličastna proslava pakta prijateljstva z Bolgarijo

Jugoslovansko-bolgarska liga v Ljubljani je priredila dne 31. januarja t. l. v veliki dvorani »Trgovskega doma« manifestacijsko zborovanje, na katerem je naša javnost z iskrenim navdušenjem pozdravila sklenitev pakta o večnem prijateljstvu med Jugoslavijo in Bolgarijo. Velika dvorana Trgovskega doma je bila že pred napovedanim začetkom proslave prenapolnjena. Napolnjena je bila tudi galerija, stopnišče in celo pred Trgovskim domom so se zbrale množice občinstva, da dajo duška svojemu iskrenemu veselju nad tem zgodovinskim korakom zблиžanja z bratsko Bolgarijo. V dvorani sami so se zbrali zastopniki oblastev, predstavniki raznih

nacionalnih, kulturnih društev in drugih organizacij; v množici navdušenih poslušalcev smo videli zbrane vse sloje meščanstva, delavstva, uradnikov, trgovcev in obrtnikov in druge. Nad govorniško mizo sta bili sliki Nj. Vel. kralja Petra II in carja Borisa, okrašeni z jugoslovansko in bolgarsko trobojnico. Okoli govorniškega odra so se zbrale zastave raznih nacionalnih in kulturnih društev. Manifestacija se je pričela točno ob 11. uri z našo himno, ki jo je zaigrala godba »Slogex«. Po himni je pevski zbor Glasbene Maticе zapel bolgarsko himno »Sumi Mariae«. Nato je spregovoril predsednik jugoslovansko-bolgarske lige

In prišlo je, kar je moralo priti! Danes teden je bila podpisana pogodba o večnem prijateljstvu in nerazrušnem miru med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Ponavljam, kar sem nedavno napisal: Milijoni in milijoni ne samo jugoslovanskih in bolgarskih, marveč tudi slovanskih src so podpis te pogodbe pozdravili z vriskajočo radostjo in z odkritosrčnim zadoščenjem, zavedajoč se, da je jugoslovansko-bolgarska sprava prva etapa k združitvi vseh Južnih Slovanov, kateri mora prej ali slej nujno slediti združitev vseh slovanskih narodov v bolj ali manj tesno državno zvezo. Naraven zgodovinski proces je to in njegovi zakoni so neizprosni. Ta proces pojde svojo odvekov začetno pot naprej in prav nič ne dvomimo, da bo dal prav onim idealistom, ki verujejo v veliko Jugoslavijo od Jadranskega pa do Črnega morja.

Končujem z besedami našega pesnika-preroka Simona Gregorčiča:

Kalvarijo svojo naš rod je imel, zdaj rešnje raduje se zore, a dan še slavnejši mu bode prišel: Dan oljke prišel mu bo gore.

Kot z oljske se gore je dvignil Gospod v nadzemlje jasne višave, povzdigniti mora se krepki naš rod v višave moči in pa slave!

Mi, bratje, pa z delom pripravljajmo zdaj to silno slovansko megočnost in z duhom proroškim nazdravljajmo zdaj: Na slavno slovansko bodočnost!

Naj živita v slogi, ljubezni in bratstvu združeni Jugoslavija in Bolgarija!

Naj živi vse slovanstvo!

Po navdušenih aplavzih, ki so sledili govoru predsednika g. Pustoslemška, je spregovoril podpredsednik jugoslovansko bolgarske lige g. Ivan Jelačin:

Govor predsednika Jelačina

Velika radost in silno navdušenje je zavalovilo po vsej Jugoslaviji, ko smo zaznali, da je bila preteklo nedeljo dne 24. januarja v Beogradu slavnostno podpisana med Bolgarijo in Jugoslavijo pogodba o večnem prijateljstvu. V težkem ozračju, ki smo ga preživljali v zadnjih letih, pomeni ta znameniti dogodek za vse južne Slovane svetel solnčni žarek za našo bodočnost.

Vesetje, ki je zbog podpisa te prijateljske pogodbe odjeknilo širrom Bolgarije in Jugoslavije, je napolnilo tudi srca nas Slovencev, najmanjše veje slovanske lipe na jugu, z iskreno občuteno radostjo in srčna potreba nam je, da damo duška in glasnega izraza tem našim čustvom veselja in zadovoljstva.

Zgodovina slovanskih narodov nam govori mnogo o njihovi neslogi v preteklosti in o težkih ter usodnih posledicah takih neprirodnih medsebojnih odnosov. Stoletja so slovanski narodom vladali drugi tuji narodi in težko je bilo igo, ki so ga morali prenašati. Vsak svoboden razmah in razvoj slovanskega človeka je bil oviran in tlačen. Težko in nestrpno so pričakovali slovanski narodi narodnega osvobodjenja. Tudi mi Slovenci, ki smo v bivši Avstro-Ogrski občutili vso težo tujčeve pesti, smo gojili dolga desetletja svoje tihe in vroče nade po narodnem osvobodjenju. Polni idealizma smo spremljali vsak pojav, ki je obetal Slovanom lepšo bo-

dočnost in izpolnitev narodovih idealov. Naši pogledi so bili uprti tja doli na jug k našim bratom Srbom in Bolgarom, od koder smo pričakovali rešitve in svobode.

Ko smo potovali pred okoli tridesetimi leti Slovenci in Hrvati v predvojni Beograd in dalje v Sofijo, tedaj smo na zborovanjih tamkaj zbrani zastopniki vseh južnih in nekaterih severnih Slovanov snovali načrte za našo slovansko bodočnost in hrabril drug drugega za vztrajno delo za uresničenje slovanske misli. Vračali smo se tedaj domov navržiti svežega zraka svobodne Srbije in Bolgarije in naš optimizem ter vera v srečnejšo bodočnost južnih Slovanov sta postala v nas neomajna.

Prišla je balkanska vojna. Srbija in Bolgarija sta združeni v bratskem sporazumu zgrabili za orožje in izvojevali sijajne vojne uspehe na balkanskih bojiščih. Kako so nam tedaj Slovencem utripala srca od veselja nad vsako najmanjšo zmago srbskega in bolgarskega orožja! Mnogo slovanskih zdravnikov je v onem času pohitelo na slovanski jug, da pomagajo s samaritanskim delom lajšati gorje in omiliti rane, ki jih je našim bratom Srbom in Bolgarom prizadela vojna. — Pa naše iskreno veselje nad sijajnimi uspehi zedinjenih armad Srbov in Bolgarov ni moglo ostati neskaljeno. Kruta usoda je zopet pokazala vsemu svetu slovansko neslogo.

Ne nadno je nastal nezaželen razdor med Srbijo in Bolgarijo ter jedva sklenjeno prijateljstvo med obema narodoma je bilo pokopano — na silno žalost Slovanov, ki so tedaj še živeli pod tujčevim jarmom. Globoke rane je zasekal ta razdor Srbom in Bolgarom in velik prepad je zazijal med obema narodoma. Temni oblaki so zagrnil svetle žarke slovanskega solnca in mrak je legel na zemljo južnih Slovanov.

Po dolgih letih dušičnega ozračja in nestrpnega pričakovanja po odrešenju se je približala — svetovna vojna. — Srbija in Bolgarija sta korakali vsaka svojo pot kot neprijateljici druga proti drugi. Tragedija te neizprosne usode je dosegla svoj višek. Bratska Bolgarija je bila okrnjena za velik del svojega ozemlja in prebivalstva. Slovenci, Hrvati in Srbi pa so se izvzemši mali del narodnega življa zedinili v novi lastni narodni državi Jugoslaviji. Sreča, ki so jo doživeli Slovenci, Hrvati in Srbi s skupnim osvobodjenjem, je bila zagrenjena s to tragično posledico svetovne vojne v odnosih med Bolgarijo in Jugoslavijo.

Potekala so leta, skoro dve desetletji smo preživeli, ne da bi v naši javnosti govorili ali pisali o tej nesreči, ki smo se je v svojih dušah zavedali vsi južni Slovani. Ko pa je naš blagopokojni in dalekovidni kralj Aleksander z mogočeno gesto odstranil zastor, ki nam je medsebojno zapiral pogled v boljše bodočnost, tedaj je s tako spontano silo buknila na dan volja narodov Bolgarije in Jugoslavije po zблиžanju obeh bratskih držav, da smo vsi občutili, da nam je naš blagopokojni modri vladar v sporazumu z bolgarskim kraljem Borisom pokazal pravo in jasno začetno pot v bodočnost.

Predstavniki raznih stanov so v večjih in manjših skupinah pohiteli na posete iz Bolgarije v Jugoslavijo in iz Jugoslavije v Bolgarijo. Oni, ki prej niso bliže poznali ljudstva in krasnih pokrajin ene in druge države, so se polni navdušenja in mogočnega hotenja po zблиžanju vračali domov in postali vneti propovedniki evangelija južnih Slovanov. Tudi Slovenci smo v mnogih skupinah kot predstavitelji raznih naših kulturnih in gospodarskih organizacij hiteli v Bolgarijo ponovno pozdravljati ali nekateri na novo spoznavati bolgarski narod in njegovo krasno zemljo. Vsi naši ljudje so se vračali iz Bolgarije brez izjeme polni hvale in priznanja za odlične vrline bolgarskega naroda. Neizmerna je bila naša radost, ko smo v zadnjih dveh letih zopet potovali širrom Bolgarije in preživljali med bolgarskimi brati take lepe dneve in ugotovitve o nujni potrebi medsebojnega zблиžanja, da smo postali še močnejši optimisti in propagatorji za ta naš idealni narodni cilj. Pa tudi v Bolgariji je zavalovilo to hotenje s tako silo in tako močno, da smo morali doživeti 24. januarja 1937 sveteni podpis pogodbe o večnem prijateljstvu med Bolgarijo in Jugoslavijo.

Velik je ta dogodek in upravičeno se ga odkritosrčno veselimo. Obeta nam svetlejšo bodočnost. Prijateljsko sožitje obeh držav pa bo po tolikih težkih in tragičnih preizkušnjah v preteklosti prineslo prirodnim potem harmoničen razvoj in še tesnejše zблиžanje do višjega ideala — zedinjene Velike Jugoslavije od Jadrana do Črnega morja.

Doživeli smo po mnogih peripetijah lepše dneve in prepričani smo, da bo zopet sijalo solnce nad slovanskim jugom. Naša briga in skrb pa mora biti, da širimo med narod to voljo in hotenje po dosegi našega skupnega velikega ideala, da bodo plule naše ladje od jadranskih luk do Varne in Burgasa ob Črnem morju pod skupno zastavo Velike Jugoslavije. Ta misel naj nikdar več ne zamre v naših srcih in če tega

cilja ne bo doživela današnja naša generacija, doživela ga bodo naša bodoča pokolenja. V to nam pomoz Bog in sreča junaška!

Množica je govornika ponovno prekinila in ga ob koncu nagradila z aplavzi in navdušenimi medklacij, ki se dolgo niso mogli poleči.

Tajnik jugoslovansko-bolgarske lige g. Bučar je nato prečital vdanostni brzojavki, ki sta bili poslani z manifestacijskega zborovanja našemu in bolgarskemu vladarju ter pozdravni brzojavki Slovanskemu društvu v Sofiji ter predsedniku zveze bolgarsko-jugoslovanskih lig ministru D. Kazasovu.

Predsednik R. Pustoslemšek je še prečital pozdravno pismo, ki ga je poslalo Slovansko društvo v Sofiji. Ob koncu je še spregovoril bolgarski akademik Kolev, nakar je »Glasbena Matica« zapela Rodno pesem. Godba »Zanje« je zaigrala »Hej Slovani!«, vsa množica pa je to našo slovansko himno zapela. Na ulicah pred postavljenimi zvočniki pa so se ljudje odkrili, poslušali himno ter tako posebno izrazito manifestirali za bolgarsko-jugoslovansko prijateljstvo.

Nato je predsednik Pustoslemšek zaključil krasno manifestacijo slovanske misli, o kateri poročamo obširneje, da tudi s tem podarimo njen veliki pomen.

ADVOKAT

DR. KIMOVEC IVAN

PREJ V KRANJU

JE ODPRL PISARNO

v Ljubljani, Wolfova ul. 10

Telefon 39-18

Načrt Narodne banke za omejitve nemškega uvoza

»New York Times« so objavile iz Beograda vest, da je Narodna banka izdelala načrt, kako bi se omejil nemški uvoz, oziroma kako bi se Nemčija prisilila, da plača svoj dolg. Po tem načrtu, ki da je bil odobren tudi od trgovskih strokovnjakov, bi dovoljevala Narodna banka izvoz v Nemčijo samo za zneske, ki so jih jugoslovanski uvozniki nemškega blaga dejansko plačali. Pri tem pa bi se odbil vsak mesec znesek 20 milijonov din. Na ta način bi bila Nemčija prisiljena, da likvidira svoj dolg v enem letu.

Na drugi strani pa se iz Nemčije poroča, da so Nemci precej nezadovoljni s sedanjim razvojem trgovine z Jugoslavijo. Pravijo, da velikega aktivnega salda Jugoslavije sploh ne bi bilo, če bi jugoslovanski uvozniki tudi takoj plačevali blago, kakor ga plačujejo nemški uvozniki. Toda Nemčija dobavlja svoje blago na kredit, jugoslovanske proizvode pa mora plačati takoj. Zato je tako narastel aktivni saldo. Nemčija je poleg tega šla Jugoslaviji na roko, kolikor je to sploh bilo mogoče. Zavezala se je, da ne bo kupovala v Jugoslaviji samo blago, ki ga potrebuje, temveč tudi blago, ki je dosti ne zanima. Če sedaj Jugoslavija otežkočuje Nemčiji v Jugoslaviji nakup žita in lesa, kar oboje Nemčija potrebuje, potem ne postopa Jugoslavija dobro. Res je sicer, da more Jugoslavija to blago trenutno prodati tudi drugod po dobri ceni, toda ta konjunktura je le trenutna. Nemčija pa postavlja svojo trgovino z Jugoslavijo na bazi sodelovanja za daljšo dobo in zato ni pripravljena pristajati na to, da se izkoristi stiska partnerja, tem manj, ker je tudi ta stiska samo začasna. Kakor je le začasna tudi konjunktura za jugoslovansko blago. Nemčija ne bi hotela zmanjšati svoje trgovine z Jugoslavijo in tudi v interesu Jugoslavije ni, da bi se to zgodilo.

Politične vesti

Na povratku iz Ženeve se je ustavil turški zunanji minister Ruždri Aras v Milanu, kjer ga je pričakoval ital. zun. minister grof Ciano. V vladni palači sta imela nato oba zunanja ministra dva daljša sestanka. Grof Ciano se je zlasti trudil, da prepriča Ruždri Arasa, da nima Italija v Sredozemskem morju nobenih agresivnih namenov. Italija da hoče samo ohraniti status quo, kar dokazuje tudi njen sporazum z Anglijo.

Po popoldanskem sestanku obeh zun. ministrov je bil izdan komunique, v katerem se posebno poudarja, da sta oba zun. ministra po proučitvi vseh vprašanj konstatirala, da ni med Turčijo in Italijo nobenih spornih vprašanj. V interesu obeh držav je, da skupno delata za ohranitev miru in sedanjega stanja. Po sestanku je izjavil minister Ruždri Aras, da je z uspehom sestanka zadovoljen.

Po turških informacijah sta razpravljala Ciano in Ruždri Aras zlasti tudi o odnosih Italije do balkanskih držav ter bo Turčija posredovala, da sklene Italija s posameznimi balkanskimi državami prijateljske pogodbe.

Madjarski listi pišejo, da bo jugoslovanska vlada v kratkem uredila vprašanje madjarske narodne manjšine v Jugoslaviji in da bo potem podpisana med Madjarsko in Jugoslavijo podobna pogodba, kakor je pakt z Bolgarsko.

V romunskem parlamentu so nekateri poslanci interpellirali zun. ministra zaradi knjige, ki jo je napisal čl. poslanik Seba. Iz interpellacije se vidi, da je ta plod intrig proti Titulescu.

Volilna borba za bolgarske občinske volitve se je že pričela. Zanimljivo je, da v enem let letakov se govori o silni politični važnosti volitev, ker bo pri njih narod odgovoril tudi na vprašanje, če je s sedanjim avtokratskim režimom zadovoljen ali ne.

Vojni minister Daladier je imel v parlamentu velik govor o vojni sposobnosti Francije. Poleg drugih že storjenih ukrepov za povečanje bojne sposobnosti bo izdala Francija za oboroževanje še 19 milijard frankov. Hrbtenica francoske obrambe je trdnjavski pas Maginot, ki sega od Dunquerque-a pa do Basla. Vojna industrija je s 4letnim programom usposobljena, da racionalno izdeluje potrebno orožje in municijo. Francija ima že več težkih motoriziranih divizij, a sedaj dobiva tudi lahke motorizirane divizije. Posebna vojska profesionalistov ni potrebna. Vojni minister je apeliral na oficirje, da nikdar ne dopuste nobene politike v vojski in zato je tudi on prepovedal komunistični list »L'Humanité«, ker je hujskal proti oficirjem. Francoska vojska, ki izpolnjuje samo svojo dolžnost do domovine, je najmočnejše jamstvo za notranji in zunanji mir. Govor Daladiera je sprejela zbornica z velikim odobravanjem.

Bivši francoski bojovniki so izdali javen poziv na predsednika francoske vlade Bluma, da iz iniciativo za sestanek s Hitlerjem. Bojevniki so mnenja, da po dosedanjih potih ni mogoče priti do zblizanja med Francijo in Nemčijo in da je potreben osebni kontakt med vodilnimi državniki obeh narodov.

Blumovi vladi je izrekel francoski parlament s 414 proti 124 glasovom svojo zaupnico.

Nemški veleposlanik Ribbentrop se je vrnil v London. Pričakujejo, da bo skušal začeti pogajanja o vrnitvi nekdanje nemške kolonije. Iz angleških krogov pa se poroča, da bo ta predlog zavrnjen in da Anglija sploh ne bo prej razpravljala o tem predlogu, dokler Nemčija jasno ne pove, kakšna jamstva za mir nudi.

Ker je Hitler v svojem govoru napovedal, da bo Nemčija odslej stalno zahtevala nazaj svoje kolonije, je bil v angleški zbornici interpelliran zun. minister Eden, kakšno stališče zavzema do te nemške zahteve angleška vlada. Eden je nato takoj odgovoril, da ni niti govora o tem, da bi Anglija vrnila Nemčiji odvzete kolonije, ker so te danes sestavni del britanskega imperija.

Nizozemski poslanik v Berlinu je po naročilu svoje vlade zaprosil za pojasnilo, kako je treba razumeti Hitlerjeve besede, da je Nemčija pripravljena vsak hip priznati Nizozemski nevtralnost.

V madjarskih političnih krogih se razpravlja, ali naj Madjarska izstopi iz Zveze narodov, ker noče Zveza narodov razpravljati o madjarskih pritožbah nad postopanjem z madjarsko narodno manjšino v Romuniji.

Madjarske čete so dosegle na

fronti proti Aranjezu znatne uspehe ter prodrle nekaj kilometrov daleč. Tudi na baskiški fronti so bile republikanske čete uspešne. Na jugu pripravljajo gen. de Lano novo ofenzivo proti Malagi.

Republikanske čete so pred Madridom dosegle nov uspeh in zavzele »Kraljičin hrib«, ki je strateško izredno važen. Z njim ob-

vladajo vse ozemlje okoli Aranjeza.

Finski zunanji minister pride dne 8. februarja v Moskvo. S tem se Finska približuje Rusiji ter oddaljuje Nemčiji, kjer so trdno računali pri pohodu proti Rusiji na finsko pomoč. Ta račun je sedaj ovržen.

Japonski parlament je bil odgo-

den, ker je zavrnil predloge vlade.

Sovjetska vlada je zahtevala od mehiške vlade, da izžene Trockega ali naj ga pa internira.

Moskovska »Pravda« trdi, da je hotel Hitler s svojim govorom pridobiti si simpatije zapadne Evrope, da bi imel na ta način varen hrbet in bi mogel svobodno začeti svojo akcijo proti Rusiji.

Citirajte pravilno!

Na naslov beogradskega „Privred. pregleda“

Zadnji »Privredni pregled« je zopet naklonil nekaj svoje pozornosti tudi našemu listu ter objavil na naš naslov naslednjo notico:

»Trgovinski list« v Ljubljani piše v eni svojih zadnjih števil, kako je osovražen Beograd, ker stremi za centralizacijo. Pri tako mnogih velikih trgovskih in gospodarskih vprašanjih utegne navedeni list, da se bavi s tako majhnimi vprašanji, kdo, koga in zakaj sovražili. Beograd so mnogi sovražili, toda to sovraštvu ni moglo ustaviti njegovega naravnega napredovanja ter bomo tako prešli tudi čez sovraštvu, ki ga neki krogi Slovenije širijo proti njemu.«

Moramo opomniti cenjeni »Privredni pregled«, da je naša izvajanja slabo podal in jim podtaknil tendenco, ki ni bila v njih. Mi smo zapisali naslednje: »Nikdar ne bi nastalo v prečanskih krajih nerazporejenosti proti Beogradu, če se ta ne bi sam s centralizmom identificiral. Zato je treba tudi vse napade, ki lete na Beograd, tolmačiti kot napade na centralizem. Čas bi bil, da bi to tudi Beograd že enkrat spoznal in opustil svoje centralistično stališče...«

To je čisto nekaj drugega, kakor pa tisto, proti čemur polemizira »Privredni pregled«. Mi sploh nismo govorili o kakšnem sovraštvu proti Beogradu, temveč samo raz-

ložili, zakaj je nastalo nerazporejenosti proti Beogradu. In jasno smo povedali, da to nerazporejenosti ne velja Beogradu, temveč centralizmu! Potrebna je zato že velika porejja neobjektivnosti, da se na naša izvajanja odgovori s stavkom, kakor da so Beograd že mnogi sovražili, a je kljub temu sovraštvu Beograd napredoval. Takšne stvari lahko piše »Privredni pregled« na naslov starega habsburškega Dunaja in madjarske Budapešte, ne pa na naš naslov! Ko sta Dunaj in Budapešta kazala svoje sovraštvu do Beograda, smo bili tudi mi Slovenci med tistimi, ki so pomagali, da je Beograd kljub temu sovraštvu napredoval. In če je Beograd dosegel svoj današnji napredek, ga ni dosegel le iz svoje lastne moči, temveč s sodelovanjem vse države in tudi Slovenije. Zato pa moramo tudi izvajanja »Privrednega pregleda« z vso odločnostjo zavrniti.

Zavrnil pa moramo ta izvajanja tudi iz čisto jugoslovanskega stališča. Slovenci se lahko ponašamo, da smo bili od nekaj brez vsakih skrbi in sebičnih misli za Jugoslavijo. Kljub mnogim razočaranjem smo temu stališču ostali zvesti. Zato pa tudi nam ni vseeno, če vidimo, kako se zaradi napačnega centralizma širi v prečanskih krajih, tudi v onih, v katerih žive Srbi, nerazporejenosti proti Beogradu. Zavedamo se, da to ne-

razporejenosti ni v korist naši državni skupnosti in zato smo brez srda in brez slabe misli povedali, kako se more to nerazporejenosti odpraviti. »Privredni pregled« pa piše tako, kakor da bi mi propagirali mržnjo proti Beogradu! Ali je mogoče bolj nebratsko tolmačiti naše besede?

Po vestnem in tehtnem predudarku smo ugotovili in moramo še ugotoviti, da je glavni vzrok vsega nerazporejenosti proti Beogradu — nesrečni centralizem. Zato smo morali naglasiti, da je odprava centralizma edino sredstvo, da bo prej omenjenega nerazporejenosti konec.

Moti se »Privredni pregled«, če misli, da je vprašanje centralizma tako malenkostna zadeva, s katero se gospodarski list sploh ne bi smel baviti. Baš nasprotno je res in vprašanje centralizma je danes največje notranje-politično vprašanje Jugoslavije, ki globoko zadeva tudi v vse naše gospodarsko življenje. Kajti od pravilne rešitve tega vprašanja zavisi zboljšanje naše uprave, potenciranje naše gospodarske sile ter še cela vrsta drugih vprašanj, ki so vsa pogoj našega narodnega, kulturnega, socialnega in gospodarskega napredka. In če kdo, potem so v prvi vrsti gospodarski listi poklicani, da razpravljajo o tem vprašanju in da z objektivnostjo, ki bi morala biti njim lastna, pripomorejo k njegovi rešitvi.

Trgovinski zakon pred skupščino

Poslanec Mohorič o zak. predlogu

Kakor smo že poročali v prejšnji številki, je začela narodna skupščina razpravljati o načrtu trgovinskega zakona. Debatu je otvoril glavni poročevalec manjšine posl. Ivan Mohorič. V svojem daljšem in mnogo pozornosti vzbujajočem govoru, kar potrjujejo tudi obširna poročila v vseh beograjskih listih, je med drugim izjavil:

Trgovinski zakon je eden najbolj obsežnih zakonov, saj obsega nič manj ko 515 paragrafov. Njegov cilj je, da izenači v vsej državi trgovinski zakon, ker jih je dosedaj šest v veljavi. Zahvaljuje se vladnemu poročevalcu univ. prof. dr. Skerlju, ker je upošteval mnogo pripomb manjšine. Posl. Mohorič pogrša, da je trgovinski zakon po predloženem načrtu brez uvodnega zakona in se zato sploh ne bi mogel uporabljati, ker je treba z uvodnim zakonom spraviti trgovinski zakon v sklad z državljanskim zakonom in obrtnim zakonom.

Manjšina je sicer želela, da bi mogla glasovati za predloženi načrt in da ji ne bi bilo treba predložiti skupščini oddvojenega mnenja, toda ni se mogla strinjati z vsemi določili predloženega zakona,

zlasti pa ne z njegovim šestim poglavjem, ki govori o tujih trgovinskih družbah. S predpisi tega poglavja se ovira poslovanje domačih podjetij ter se po njegovem prepričanju pospešuje prodiranje tujcev.

Posl. Mohorič izjavlja, da je pričakoval, da bo cela vrsta drugih in bolj potrebnih zakonov prej sprejeta ko pa trgovinski zakon. Tako se že dolgo pogrša zakon o nadzorstvu nad poslovanjem zavarovalnic, nadalje bi bili nujno potrebni: rudarski in gozdarski zakon, zakon o bankah ter zakon o samoupravnih hranilnicah ter posebej še zakon o zaščiti vlagateljev. Vsi ti zakoni so na vsak način bolj nujni kakor pa trgovinski zakon. Nerešeno pa je ostalo tudi še vprašanje gospodarskih zakonov, ki imajo svoje prodajalne in na katere bi se moral trgovinski zakon na vsak način nanašati.

V zakonu bi se moral tudi natančno definirati pojem družbe z omejeno zavezo ter dati tudi definicija o tujih družbah. Poglavje o delniških družbah je napisano pod vplivom dogodkov iz l. 1932. Nikakor ni pravično, da se manjšina v delniških družbah tako zelo favorizira. Napačno je tudi, da ni v

predloženem zakonu določil o trustih, sindikatih, holding-družbah in kartelih, vseh teh višjih oblikah trgovine. Družbe z omejenim jamstvom se ne smejo smatrati kot popolnoma kapitalistične družbe.

Končno je dejal posl. Mohorič: Vprašanje, če je katera družba domača ali tuja, je danes posebne važnosti pri državnih dobavah. Ne zadostuje, da ima družba pri nas svoj sedež in da že s tem velja kot domača družba. Glavno je kapital in ta mora ostati pri nas, ne pa da se daje na tuje menice. Ne sme se dopustiti, da bi se ponovil primer, ko je družba z 20 dolarji kapitala, kakor na primer »Orient Constructor«, izvlekla iz naše države težke milijone. Dokler trgovinski zakon ne uredi vprašanja tuje kapitala ter obvaruje naše gospodarstvo pred tujo eksploatacijo in »pljačko«, ne moremo glasovati za ta zakon.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju trgovca z mešanim blagom Tomaža Kosca v Ormožu. Konkurni sodnik dr. Fabiani, upravnik mase odvetnik Koemur. Prvi zbor upnikov dne 13. februarja ob 11. uri. Oglasitveni rok do 15. marca, ugotovitveni narok dne 31. marca ob 10. uri.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju trgovca Franca Nedoga v Ptuj. Poravnalni komisar dr. Pöžnik, poravnalni upravnik odvetnik dr. Remec. Narok za sklepanje poravnave dne 11. marca ob 10. Rok za oglasitev do vštvetvi 5. marca.

Zunanja trgovina

Italija pripravlja načrt gospodarskega sodelovanja z Jugoslavijo

Brske »Lidové Noviny« poročajo v svoji številki z dne 31. januarja, da trde dobro poučeni krogi v Beogradu, da se v Rimu pripravlja načrt gospodarskega sodelovanja Italije in Jugoslavije. V Rimu so mnenja, da je Jugoslavija ena najboljših odjemalk Italije, ker danes Jugoslavija v veliki množini nakupuje industrijske predmete. Za nove trgovinske zveze prihajajo za Italijo v poštev v prvi vrsti države, ki morejo poleg novih trgov dati Italiji tudi surovine, ki jih ona potrebuje. Takšna država pa je zlasti Jugoslavija. Iz vseh teh razlogov sklepajo neki narodnogospodarski strokovnjaki, da bo skušala Italija obnoviti z Jugoslavijo trgovino v onem obsegu, v katerem se je gibal pred izbruhom vojne v Etiopiji. Dopsnik zaključuje svoja izvajanja, da je obnova trgovinskih stikov z Jugoslavijo posebno važna zato, ker je Italija za časa sankcij izgubila večino svojih tujih trgov.

Za poglobitev trgovinskih stikov z Egiptom

V Cairu se je osnovala družba, ki ima namen pospeševati trgovinske stike med Jugoslavijo in Egiptom. Tvrdka bo dajala vse vrste informacij v gospodarskih zadevah, posredovala bo pri sklepanju kupčij, pri iskanju zastopstev itd. Naslov tvrdke je: »Comptoir National Yougoslave pour le Commerce & l'Industrie, Le Caire, 23, Rue Aboul Sebaac«.

Venezuela išče trgovinske stike z Jugoslavijo

V Beograd je prišel trgovinski ataše republike Venezuela za južno-vzhodno Evropo, g. Alfredo Olavarria. Njegov stalni sedež je v Rimu. V Beograd je prišel, da prouči možnosti vpostavitve neposrednih trgovinskih zvez med Jugoslavijo in Venezuelo. V Venezueli bi mogli kupovati kavo, kožo, petrolej, kakao in druge proizvode, prodajati pa bi mogli v Venezuelo mesne proizvode, suhe češnje, sardine, les ter gradbeni material. G. Olavarria je imel že več sestankov z našimi odločujočimi ljudmi ter se je z njimi razgovarjal o svoji misli.

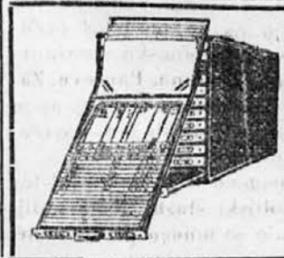
Francoska zunanja trgovina pasivna za 10 milijard frankov

V l. 1936. je Francija uvozila blaga za 25,398 milijonov frankov, izvozila pa za 15,453 milijonov. Njena trgovinska bilanca je torej bila v l. 1936. pasivna za skoraj 10 milijard frankov. L. 1935. je bila pasivna za samo 5,478 milijonov. Uvoz se je v l. 1936. povečal za 4,4 milijarde, izvoz pa se je zmanjšal za 42 milijonov frankov. Značilno je, da se je povečal izvoz surovin za 184, dočim se je izvoz gotovih industrijskih izdelkov zmanjšal za 222 milijonov frankov. Uvoz industrijskih predmetov se je povečal za 2,5, uvoz živil pa za 1,5 milijarde frankov.

Izvoz našega svežega sadja je dal lani samo 106,8 milijona din, za 38,6 milijona manj ko v l. 1935. Suhih češpelj pa smo lani izvozili za 90 milijonov din, za 28,5 milijona din več ko v l. 1935.

Po podatkih, ki jih je objavil Mednarodni urad za delo, je povzročila svetovna gospodarska kriza v letih 1930. do 1934. okoli 150 do 170 milijard dolarjev izgube, torej ravno toliko kol svetovna vojna. Zaradi nerazmerja v cenah industrijskih in agrarnih proizvodov je bila večina te izgube prevajena na agrarne države.

Romunske železniške tarife so bile povišane brez izjeme za vse blago za 15%. Istočasno so bile povišane tudi potniške tarife za 10 odstotkov.

„SOFRA“ - KARTOTEKE

predstavljajo višek preglednosti in priročnosti: Pri njih Vam bodo mnogo časa in denarja. Pišite po prospekte! Zahtevajte našega potnika, da Vam jih pokaže.

„Sofra“ - T. Soklič, Maribor, Aleksandrova cesta št. 43

Denarstvo

Nova emisija blagajniških bonov

Šele lani so se uvedli pri nas drž. blagajniški boni, ki so se dosedaj tudi zelo dobro obnesli. V januarju 1936 je dobil fin. minister pooblastilo, da izda za 500 milijonov din blagajniških bonov, ki so se morali plačati v 3 mesecih in ki so se obrestovali po 4%. Takrat je bilo izdanih teh bonov za 200 milijonov in so bili tudi takoj podpisani. Nato so bili pa še uvedeni boni s 6- in 12mesečnim rokom, ki so se obrestovali po 4,25% in 4,50%. S tem je dobila državna blagajna njej potrebni obratni kapital v znesku do 500 milijonov din.

Z uredbo z dne 23. nov. 1936 je dobil fin. minister pooblastilo za razpis nadaljnjih 500 milijonov din blagajniških bonov, ki pa bi se morali izplačati šele v 2 letih, a se je zato njih obrestna mera povišala na 5%. S tem se je vsota vseh drž. blagajniških bonov povišala na 1 milijardo, kar ne znaša niti eno desetino proračuna. Nova emisija drž. blagajniških bonov bo izdana, ker so bili prejšnji v višini 500 milijonov že v celoti podpisani. Ker se morejo blagajniški boni pri Poštni hranilnici in Drž. hip. banki v celoti eskontirati, je njih likvidnost popolna.

V listih se sedaj opozarja na veliko prednost drž. blagajniških bonov, katerih namen je tudi ta, da se prepreči tezavracija denarja. Depoziti na tekoči račun pri Narodni banki so narasli namreč že na več ko eno milijardo, ves ta denar pa je za gospodarstvo mrtev.

Posebno sedaj, ko so industrijska podjetja že zaključila svoje bilance, se pričakuje, da se bodo industrijska podjetja v veliki meri poslužila teh blagajniških bonov, ker pomeni nakup teh bonov varno in likvidno naložbo. Po čl. 80. zakona o delniških družbah morajo te itak naložiti sredstva rezervnih fondov v drž. vrednostne papirje. Blagajniški boni so za ta namen pač najbolj pripravi, zlasti še, ker ne kotirajo na borzi in se zato kurznihih razlik ni treba bati.

Končno pa je upoštevati še to, da se morejo blagajniški boni v celoti uporabljati kot kavicija pri državnih dobavah.

Naši finančni krogi zato pričakujejo, da bo tudi nova emisija drž. blagajniških bonov imela popoln uspeh.

V resnici tudi podpisovanje bonov lepo napreduje ter je bilo teh podpisanih doslej že za 220 milijonov din.

Vlagatelj v bivšo avstrijsko Poštno hranilnico

Dne 15. decembra 1936 se je imela na podlagi vlozene tožbe podpisane družstva vršiti razprava pri sreskem sodišču v Ljubljani proti državnemu zakladu kraljevine Jugoslavije in poštni hranilnici v Beogradu radi neizplačanih vlog upravičenim lastnikom, ki so bile pred in med vojno naložene v dunajski poštni hranilnici, toda sodba je bila odložena, ker je državno pravobranilstvo v Ljubljani vložilo revizijski rekurz radi nekompetentnosti sodišča na stol sedmice v Zagreb. Ta pa je pritožbo v celoti kot neutemeljeno zavrnil in je zato ponovno razpisana tozadevna razprava dne 16. februarja t. l. o poli devetih dopolne pri sreskem sodišču v Ljubljani.

Vsi vlagatelji, ki še niste člani družstva, pristopite takoj, ker tožba za II. skupino društvenih članov bo sledila takoj prvi. V prijavi je navesti: Ime in priimek vlagatelja, bivališče, štev. hran. knjižice ali čekov. računa, skupna

vsota terjatev in če je bila ta v letu 1928. in do 10. septembra 1929 prijavljena pri kakem poštnem uradu, če je hranilna knjižica oddana ali je prejel dotični tozadevno potrdilo. Obenem naj se vpošlje za vsakih K 100—din 1—za tekoče stroške. Vsak prijaviteljec naj se tudi pismeno obveže, da bo po prejemu svoje vloge v zakonitimi obrestni od dneva vložitve do končnega izplačila prispeval društvu 8% prispevka za pravne stroške, oziroma tisti, kateri se še niste glede 8% prispevka pismeno izjavili, storite to v vašem interesu takoj, sicer ne pridete v tožbi v poštev. Prisiljeni, smo morali vložiti tožbo proti erarju, ker je naša poštna hranil-

nica že v letu 1929. prejela okoli 11 milijonov dinarjev od dunajske poštne hranilnice v svrhu izplačila upravičenim vlagateljem. Za eventualni odgovor naj se priloži znamka za din 2—.

Društvo za zaščito interesov vlagateljev bivše avstrijske poštne hranilnice, Ljubljana.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 31. januarja navaja te izpremembe (vse številke v milijonih din):

Kovinska podloga se je povečala za 0,2 na 1.631,6.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se povečale za 20 na 650,2.

Vsota kovanega denarja se je znižala za 21,2 na 357,3.

Proračuni gospodarskih ministrstev

Za naše gospodarsko življenje so posebne važnosti proračuni gospodarskih ministrstev. Hoteli bi zato podati proračunsko debato čim popolneje, a nam je to zaradi slabo organizirane parlamentarne poročevalske službe popolnoma nemogoče. Poleg tega niso razprave v finančnem odboru javne in zato listi poročajo o poteku debate zelo pomanjkljivo, ker so pač poročevalci listov navezani le na to, kar dobe od poslancev. Posebno pa je treba obžalovati, da ne dobe listi niti ekspozejev ministrov. In vendar bi mogli biti ti najmoč-

Ekspoze ministra za gozdove in rudnike

Uvodoma svojega ekspozeja je minister g. Djura Janković omenil, da se vidi v novem proračunu že vpliv nove uredbe o organizaciji ministrstva za gozdove in rudnike in da se smatra ta uredba kot pomemben dogodek za vse naše gozdarstvo in rudarstvo.

Da se čim bolj zagotovi korist od naših naravnih bogastev državi, je bila razširjena železarna v Zenici, so se povečale tvorniške naprave v Boru ter je država prevzela tvornico celuloze v Drvarju. Zgradila se je nadalje koksarna, ki je za izdelavo posebnega jekla neobhodno potrebna. Ministrstvo je z istim ciljem tudi začelo propagirati večjo uporabo lesnega plina mesto dragih kuriv iz tujine. Nato je prešel minister Janković na sam proračun.

Vsi izdatki so predvideni na 291,5, za 25,4 milijona din več ko v prejšnjem proračunu. **Dohodki** pa naj bi dali 446 milijonov ali za 84,6 milijona din več ko lani. Kljub temu povišanju dohodkov pa da je proračun realen.

Nato je podal min. Janković razne statistične podatke o našem lesnem gospodarstvu. Gozdna površina Jugoslavije znaša 7,6 milijona ha ali 31,9% vse površine. Skupna letna proizvodnja lesa se ceni na 16,5 milijona kubikov, od česar odpade nekaj nad 9,7 milijona kubikov na drva. Za predelavo lesa je v vsej državi skupno 3235 žag z 68.670 konjskimi silami.

Za vso gozdno upravo je predvidenih 17,4 (za 3,3 milijona din kreditov) več ko v prejšnjem proračunu. Min. Janković omenja uspeh ljubljanske lesne razstave ter napoveduje, da se bo naša država udeležila tudi jesenske

nejša agitacija za vladu, saj se v proračunih najbolj vidno pokažejo vse dobre strani vladne politike. Tem bolj nerazumljivo je zato, da se tudi z odločujočih mest ne poskrbi za večjo publiciteto ministrskih ekspozejev.

V proračunih gospodarskih ministrstev bi se morala odražati vladna gospodarska politika. Zlasti pa je ta označena v ekspozejih ministrov. Zato objavljamo vsaj na kratko glavne misli iz posameznih ekspozejev gospodarskih ministrstev.

lovske razstave v Berlinu. Za gozdoznanje je določeno nekaj nad 1 milijon din, za ureditev hudo-urnikov pa 4,7 milijona din. Nato navaja min. Janković kredite, ki so jih določile banovine v svojih proračunih za gozdarstvo. **Dravska banovina** je določila 1.088.230 din ali 0,79% svojega proračuna.

Nato je prešel na rudarstvo. Rudarski oddelek ministrstva zaposluje 560 uslužbencev ter 11.000 rudarjev. Država ima 14 premogovnikov, 2 rudnika železne rude (v Ljuboviji in Varešu), topilnico in livnico železa v Varešu ter

Ekspoze poštnega ministra

Na seji finančnega odbora je podal poštni minister dr. Kaludjerčić daljši in zanimiv ekspoze o naši poštni službi. Iz njegovega ekspozeja posnemamo naslednje:

Z novim proračunom se poveča število poštinih nameščencev za 273. (Upamo, da bo sedaj tudi ljubljanska direkcija dobila potrebno število poštne osebja, ker danes ga je absolutno premalo. Zato je samo pozdraviti, da se število poštinih nameščencev zviša in samo želeti je, da bi se povišalo res v zadostni meri. Op. ured.)

Poštni minister je nato omenil, da je zdravstveno stanje poštinih nameščencev silno slabo. Skupno je bilo lani bolnih 6574 nameščencev, ki so bili bolni 160.940 dni. Povprečno je bil torej vsak poštni nameščenec bolan 14 dni, kar je pač dokaz izredno slabega zdravstvenega stanja poštinih nameščencev. To dokazuje, da so poštni nameščenci preobremenjeni s službo, pri tem pa tudi preslabo plačani. Poštni minister namerava ustanoviti poseben bolniški fond za vse poštne nameščence v državi, iz katerega se bodo podpirali bolni poštni nameščenci. Kakor je namera ministra vsekakor hvalevredna, tako pa moramo pripomniti, da bo imela pravi uspeh le tedaj, če bo v ta fond prispevala v znatni meri tudi država. Če bodo morali poštni nameščenci fond vzdrževati sami, potem se bo njih materialno stanje še bolj poslab-

šalo. Posojila so se skupno zmanjšala za 9,5 na 1.691,1, in sicer so se znižala eskontna posojila za 4,6 na 1.443,5, lombardna pa za 4,9 na 247,6.

Vrednost rezervnega fonda se je povečala za 10 na 145,7, razna aktiva pa za 4 na 838,7.

Obtok bankovcev se je povečal za 151,8 na 5.292,5, zato pa so se znižale obveze na pokaz za 92,5 na 1.895,4. Najbolj so se zmanjšali depoziti na tekoči račun, in sicer za 189,9.

Razna pasiva so se zmanjšala za 56,1 na 259,9.

Skupno kritje se je zmanjšalo od 29,40 odstotka na 29,16 odstotka, samo zlato pa od 28,72 na 28,49 odstotka.

Nujno je, da se vse tri postaje znatno okrepe. V ta namen so bile tudi že predlagane nove pogodbe za izpolnitev radijskih postaj. Minister je vse te pogodbe natančno preučil, vendar pa noče sam odločiti o teh pogodbah, temveč želi, da bi finančni odbor sam in če le mogoče soglasno odločil o teh pogodbah. To vprašanje je vsenarodno vprašanje in ne strankarsko in zato tudi sklepanje o teh pogodbah ne more biti stvar strankarske discipline. Vse osnutke in vse pogodbe bo predložil minister finančnemu odboru. Prav tako je tudi pripravljen dati vsem članom finančnega odbora vsa potrebna pojasnila, da bodo mogli objektivno razsojati o teh pogodbah. Finančni odbor je sprejel to izjavo poštnega ministra z velikim zadovoljstvom ter je bil nato proračun poštnega ministrstva sprejet.

Dobave - licitacije

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 22. februarja ponudbe za dobavo raznih cevi.

Direkcija drž. rudnika Vrtnik sprejema do 11. februarja ponudbe za dobavo asinhronnega motorja; do 18. februarja za dobavo 1.000 kg žebeljev za tračnice in do 25. februarja za dobavo brusilnih plošč.

Občni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 8. februarja ponudbe za dobavo 10.000 kg kalcinirane sode; do 11. februarja za dobavo azbestnih in grafitiranih azbestnih vrvic. Gradbeni oddelek iste direkcije pa do 12. februarja ponudbe za prevoz raznega materiala in za odvoz smeti in pepela.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 11. februarja ponudbe za dobavo 500 m črne pločevine in do 18. februarja za dobavo jeklene verige.

Direkcija drž. železnice v Subotici sprejema do 12. februarja ponudbe za dobavo telefonsko-telegrafskega materiala.

ADVOKAT

VILJEM MUC

je otvoril

advokatsko pisarno

v Ljubljani, Trdinova ulica 7
(pri sodišču)

Licitacije:

Dne 9. februarja bo pri Glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu ofertna licitacija za dobavo raznega sanitetnega materiala.

Dne 8. februarja bo pri Dravski radionici v Ljubljani ofertna licitacija za nabavo impregniranega platna, usnja, sukanca, firneža, terpentina, sikativa, miniuma, gorske krede, sode ter ščetk.

Dne 15. februarja bo pri upravi VI. oddelka vojno-tehničnega zavoda v Kamniku ofertna licitacija za dobavo 1.000.000 kg amonijevog solitra; **dne 16. februarja** za dobavo 2.500 m³ jelovih hlodov, 10.000 kg trakastega železa in 500 kilogramov sponk za zaboje; **dne 22. februarja** za dobavo 10.000 kg bitumna in 30.000 kg smole; **dne 23. februarja** za dobavo 2.000 kg gutaperke, 3.000 kg lesenih kroglic in 140.000 kg kalijevega solitra; **dne 25. februarja** pa za dobavo 80.000 kg belega parafina.

Pri Upravi vojno-tehničnega zavoda v Krugujevcu bo dne 8. februarja ofertna licitacija za dobavo kalcinirane in kavstične sode in natrijevega mila, raznega jekla in kartona; **dne 9. februarja** za dobavo cina in antimona; **dne 10. februarja** za dobavo žveplene kisline, firneža, cinkovega belila in sikativa; **dne 16. februarja** za dobavo lanenega in impregniranega platna ter sukanca; **dne 26. februarja** pa za dobavo medi za izdelavo kapslov.

(Predmetni oglasni so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Pravilnik

Donavske banovine o žigosanju in prometu lesnih proizvodov

Banska uprava Donavske banovine je izdala poseben pravilnik o žigosanju in prometu z gozdniimi proizvodi. Po čl. 1. tega pravilnika mora vsak, ki v svrhu prodaje izvažja iz gozda gozdne proizvode, imeti pri sebi posebno izvoznico, ki jo predpisuje ta pravilnik.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži ohleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere suši, monga in lika domače perilo

tovarna J. S. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Zdenko Knez, Ljubljana

Nastajanje kapitala med Slovenci

II.

Realitetni trg in efektni trg (borzo) imenujemo skupaj kapitalni trg oziroma tržišče kapitala. Kapital v svojem narodno-gospodarskem pomenu obsega skupnost produkcijskih sredstev, ki so potrebna, da se lahko prične s produkcijo. Trg, na katerem si gospodarstvo, bodisi zasebno, bodisi državno, preskrbi potrebni kapital, je efektna borza.

Depozitne banke, ki sprejemajo vloge proti obrestovanju, ne pridejo v poštev le za malega varčevalca, temveč tudi za trgovino, obrt in industrijo, ki vlaga svoje trenutne blagajniške presežke na kratek rok v te depozitne banke. Te depozitne banke tvorijo denarni trg, kajti iz teh vlog dajejo depozitne banke kratkoročna posojila, da lahko gospodarstveniki izkoristijo slučajne prilike ali sezonske pojave. Tu izposojeni denar jim ne služi niti za napravno glavnico, niti za normalno obratno glavnico, ki si jo morajo nabaviti na kapitalnem trgu. Medtem ko vlada na kapitalnem trgu višja obrestna mera, je na denarnem trgu obrestna mera vedno znatno nižja.

Bistvena razlika med kapitalnim in denarnim trgom pa je ta, da ima oseba, ki plasira nek gotov znesek na denarnem trgu, po odločitvi vselej pravico, terjati ta znesek, pri čemer obrestje, medtem ko na kapitalnem trgu nekaj kupi, bodisi nepremičnino, bodisi efekte in ta kupljeni predmet ima svojo spremenljivo vrednost, svoj tečaj. Tu leži šansa za zaslužek, pa tudi riziko izgube. Zato mora biti tisti, ki gre na kapitalni trg, dobro informiran o vsem, kar se tu godi, imeti pa mora tudi nekaj poguma, ker pri vsakem koraku nekaj tvega.

Depozitne banke vrše napram svojim vlagateljem — malim varčevalcem, izredno važno gospodarsko funkcijo. Mali varčevalec ima premalo sredstev, da bi z njimi šel na tržišče kapitala, vrh tega se pa na kompliciranem terenu tega trga ne spozna. Preostajalo bi mu torej le, da svoje prihranke tevarira, t. j. da jih spravi v nogavice, kjer mu ne nosijo nobenih obresti in kjer grozi večna nevarnost pred tatovi, požarom in sličnim, ali pa da jih proti obrestim posodi kakšni osebi, ki ji zaupa. Ker so pa tu zlorabe zaupanja na dnevnem redu, nudijo depozitne banke najboljši izhod. Posojilnice nudijo navadno neomejeno jamstvo premožnih zadržnikov, hranilnice jamčijo z imovino in z davčno močjo raznih samoupravnih teles, delniške banke pa nudijo materialno jamstvo s svojo znatno delniško glavnico in vrh tega še moralno jamstvo uglednih osebosti, ki so člani uprave in nadzorstva.

Obrestni, ki jih plača depozitna banka svojemu malemu vlagatelju, so sicer v primeri z obrestovanjem na kapitalnem trgu skromne, vendar pa to ne more biti drugače, kajti depozitna banka more z zbranimi depoziti iti le na kapitalni trg, da jih tam plasira ravno tako, kakor vsak drugi upravljalec velikega premoženja, in le neznamen del lahko od časa do časa plasira v kratkoročna posojila. Iz tega je pa tudi takoj razvidno, da večja premoženja nimajo prav ničesar iskati v depozitnih bankah, kajti upravljalci teh premoženj in ravnatelji depozitnih bank so kolegi, oziroma konkurenti na tržišču kapitala. Če se tak upravljalec večjega premoženja kljub temu, da je to proti zdravemu računom, pridruži malemu varčevalcu in vloži znaten del svojega premoženja v depozitno banko, potem je to znak,

da nekaj ni v redu in da preti nevarnost. Očitno je obrestna mera depozitne banke za vloge napram kapitalnemu trgu previsoka, kajti sicer bi bil tak pojav nemogoč, če pa je temu tako, potem je rentabilnost poslovanja depozitne banke nemogoča, ali pa je rentabilnost še na videz podana, toda na škodo varnosti. V vseh teh primerih mora nujno priti do velikih izgub in do nelikvidnosti depozitne banke.

Pri nas je bilo že pred vojno opažati, da so Slovenci vlagali svoj denar skoro izključno na denarni trg. Nemci pa so obvladali naš kapitalni trg. Po vojni se pri nas ni nikdar razvil kapitalni trg. Sorazmerno največ zanimanja je bilo še vedno za realitetni trg, kar se je zlasti kazalo v močnem slavnem gibanju, vendar pa je država odgnala marsikoga, ki je zidal na podlagi dolgotrajne davčne priložnosti in si na tej podlagi izračunal rentabilnost ter morda tudi kontrahirano kako posojilo, potem je bil pa nemilo presenečen, ko mu je država kljub obljubi natovorila znatne davčine dolgo pred potekom dobe davčne oprostitve. Državni papirji se pri nas niso mogli vdomačiti, one redke osebe pa, ki so pri nas vložile svoj denar v te efekte, so morale doživeti marsikatero razočaranje, 2% loterijske obveznice za vojno škodo so imele v svojem zakonu določeno omejeno obrestno mero, serijo loterijskih dobitkov in 50letno amortizacijsko dobo; amortizacija je bila določena tako, da se vsako leto izžrebala 2% vseh emitiranih obveznic, ki se plačajo po nominalni vrednosti obveznic. Ker je nominalna vrednost bila din 1.000,—, tečajna pa se je vedel gibala okoli din 100,—, je bila amortizacijska šansa največja privlačnost tega papirja. Pred nekaj leti je finančni minister ta način amortizacije enostransko ukinitil in odlejel kupuje od časa do časa potrebno količino efektov svobodno na borzah po vsakokratnem tečaju. Temu

razočaranju je v kratkem sledilo drugo v zvezi z Blairovimi obveznicami; porter tega papirja je imel pravico na obresti v efektivnih dolarjih. Transfer-moratorij je za portere-inozemce to obvezo nadomestil z izdajanjem funding-obligacij, tako da porteri dobe mesto dolarjev nove obveznice za obresti, ki jih lahko realizirajo samo pri obisku naših letovišč, domači porteri pa so se morali formalno odpovedati izplačilu obresti v dolarjih ter pristati na izplačilo v dinarjih po uradnem dolarskem tečaju. Nedavno pa je država znižala od nje garantirano dividendo na delnice Privilegirane agrarne banke od 6% na 3%, kar je napravilo silno mučen vtis pri zelo številnih delničarjih te banke, saj je bil vpis teh delnic po nominalni vrednosti obvezen za tisoče oseb. K vsemu temu je prišel še kljub notorični preobremenitvi delniških družb z družbenim davkom in kljub temu, da je osebna dohodnina že davno odpravljena, davek na dividendo, ki znaša polnih 10% od dividende. Če še na kratko omenim, da danes skoro nobena delniška družba ne more več plačevati dividende in so slovenski delničarji zbog poloma cele vrste delniških družb vseh panog in zbog preobremenitve z družbenim davkom izgubili skoro vse, kar so investirali v delnice, potem bo pač vsakomur jasno, da vsakdo takoj beži, če mu kdo ponuja delnice v nakup. Naj samo radi popolnosti omenim, da pri nas sploh ni založnic in industrijskih obligacij, čeprav bi bile zelo potrebne.

Ne smemo se torej čuditi, če pri nas ni kapitalni trg nič razvit. Zato je pa veliko preveč denarja prihajalo na denarni trg, in sicer ne le iz onih virov, ki so upravičeni, temveč so se cela velika premoženja nalagala v obliki depozitov. Depozitne banke so pa med seboj tekmovaly z neprestanim zviševanjem obrestne mere za vloge, da so si med seboj lovile

pred nosom najtežje vlagatelje. Zaradi preobilice denarja v depozitnih bankah so morale le-le — posojati denar na predolg rok in proti drugovrstnim kritjem, trpela je torej likvidnost in varnost naložb depozitnih bank. Run, ki je nastopil leta 1931, je čez noč podrl vso to stavbo iz kart in zato imamo danes celo vrsto, in sicer ogromno večino denarnih zavodov zaščitenih in za več let izločenih iz gospodarstva, prezadolžena industrijska, trgovska in druga gospodarska podjetja, ki se niso mogla preskrbeti s kapitalom na borzi, pa so se zato morala zateči k depozitnim bankam, toda prevelika zadolžitev in previsoka obrestna mera sta veljale podjetja samostojnosti, upnike pa likvidnost in pogosto tudi aktivnost. Povsod prodira dobro organizirani tuji kapital ne le v industriji in v bankah, temveč tudi na vseh ostalih področjih gospodarskega udejstvovanja. Nem-

ške posojilnice po Štajerskem so se znale obvarovati vseh onih nevarnosti, ki so jih pretrpele slovenske, in zato pridobivajo klientelo tudi v slovenskih krogih.

Veliki možje so gospodarstvu potrebni ravno tako, kakor so svetilniki potrebni pomorem. Taki možje vidijo v bodočnost, ker pravilno razumejo preteklost in sedanjost in ker je njih duh idealno usmerjen, t. j., ker si žele napredka in boljše bodočnosti svojega naroda. Tak mož je bil Mihael Vošnjak, ki je videl petdeset let naprej in nam za vso to dolgo dobo pokazal pravo pot, in po tej poti je krenil slovenski narod. Po vojni pa je bilo te poti konec. Tedaj je prišla do izraza težka strukturalna napaka našega gospodarstva — pomanjkanje kapitalnega trga.

Brez organizacije in oživitve kapitalnega trga ni izhoda iz krize in ni napredka.

(Konec)

Kako je s konjunkturo v lesu?

Prevelik optimizem ni umesten

Jugoslovanski lesni trg izkazuje zaenkrat konjunkturo, toda nihče ne ve kdaj in kako se bo ta končala. To se sicer čudno sliši, žal pa je tako. Naslednja razmotrivanja naj dokažejo resničnost te trditve. Sedanja konjunktura je največ posledica splošnega gospodarskega oboroževanja, katerega se udeležujejo vse države brez izjeme. Za to potrebujejo razen drugega materiala tudi les. Temu dejstvu moramo pripisati povečano povpraševanje po lesu. So pa še drugi vzroki.

Danes izvažajo Jugoslavija precejšnje količine lesa v Anglijo, ki je naš najboljši odjemalec. Sicer je naša država že preje vedno izvažala v Anglijo mehak les, toda v mnogo manjših množinah. Vzrok da uvažajo danes Anglija več našega lesa kot preje je v tem, da se je povečal njen konzum in pa

* »Inter. Holzmarkt« je objavil članek svojega beograjskega dopisnika o naši lesni konjunkturi. Ker je članek važen tudi za naše lesne interesente, ga objavljamo skoraj v celoti.

da Rusija sedaj izvažala le malo mehkega lesa.

Toda ni Anglija tista, ki je povzročila konjunkturo na jugoslovanskem lesnem trgu, ker kupuje ona le les posebne in boljše vrste. Nepričakovani ugodni preobrat izhaja od Nemčije, ki preje v Jugoslaviji sploh ni kupovala mehkega lesa. Sedaj pa grede velike množine mehkega lesa po železnici in po morju v Nemčijo in cene so poskočile naenkrat od 300 na 500 din. Govorilo se je tudi o novih naročilih, toda zaloge so izčrpane.

Kakor je razveseljivo, da kaka industrijska panoga pri nas izkazuje konjunkturo, vendar se ne smejo prezreti nevarnosti, ki tičijo za tem dejstvom. Posebno pri mehkem lesu, kjer gre za male producente, katerih produkcija je omejena. Zaradi velikega povpraševanja in visokih cen se vsak izmed njih trudi, da producira dva- do trikrat toliko kot preje. In ravno zaradi tega lahko nenadoma pride do katastrofe. To bi se zgodilo, če Nemčija naenkrat preneha z nakupi. Sploh je treba pripomniti, da kupuje Nemčija pri nas les predvsem zato, ker Sovjetska Rusija ne izvažala več v Nemčijo mehkega lesa, Poljska pa ga zaradi slabega funkcioniranja kliniškega plačilnega prometa ne mara več dobavljati, razen za plačilo v valutah. Le jugoslovanski izvozniki so zadovoljni z dobrimi, fiktivnimi, na papirju izračunanimi cenami, čeprav prav nič ne vedo, koliko bodo končno dobili za svoje blago. Treba je samo upoštevati, da je bil še pred kratkim tečaj marke din 14'20.

Skoraj enaka konjunktura kakor za mehak les se lahko ugotovi tudi za trd les. Tudi pri tem pride v prvi vrsti v poštev angleški trg in je tudi tu Anglija naš najboljši odjemalec. Sicer se v Angliji ne dosežejo take cene kot v Nemčiji, zato se pa plačilni promet razvija gladko. Precejšnje količine trdega lesa so bile za dobro ceno prodane v Nemčijo, odtod pa so bile izvožene v Anglijo in tam tržno na nemško konkurenco. Čudno je, da Nemci prodajajo naše proizvode ceneje ko mi sami, to si je mogoče razlagati le z visokimi izvoznimi premijami.

Zaradi te povečane prodaje in višjih cen se torej govori o konjunkturi. To pa je čisto napačen sklep. V listih že čitamo, da je v Jugoslaviji preskrba s trdim lesom vsak dan težja in dražja. Tudi mezde so narasle, ravno tako so se zvišali transportni stroški, skratka vse se je podražilo. Če izračunamo nabavne in produkcijske stroške in jih odštejemo od efektivno dobljenih zneskov v dinarjih, bomo kaj lahko presene-

Esperanto

Urejuje in vodi tečaj: Damjan Vahen, Ljubljana

-il-: priponka, ki pomeni orodje, sredstvo, napravo, sploh pomožno sredstvo, s katerim kaj delamo, tako:
 flugi = leteti; flugilo = perot;
 bori = vrtati; borilo = sveder;
 ludo = igra; ludilo = igrača.
 Vaja: La birdoj flugas per flugiloj, sed la infanoj ludas per ludiloj. La urbo estas granda, sed la urbeto estas malgranda.
 Vortoj: granda = velik, -a, -o; sonĝi = sanjati; blua = moder, -a, -o; nuboj = oblaki; nova = nov, -a, -o; diferenco = razlika; kruta = strm, -a, -o.

Korelativni (vzajemni) sestav: Kakor v vseh drugih živih jezikih, prav tako imamo tudi v esperantu vzajemni sestav zaimkov in prislovov, ki jih delimo v nedoločne, vprašalne (oziralne), kazalne, splošne in nikalne. Debla korelativov so:

za nedoločne: i-
 za vprašalne in oziralne: ki-
 za kazalne: ti-
 za splošne: ĉi-
 za nikalne: neni-

Če hočemo stvoriti korelativne za osebe ali določene stvari, dodamo korenem končnico -u, tako:

iu = nekdo; neki, -a, -o; kdor koli;
 kiu = kateri, -a, -o; ki; kdor;
 tiu = ta, ta, to; oni, -a, -o;
 ĉiu = vsak, -a, -o; vsakdo;
 neniu = nihče; nobeden, -a, -o; nikdo.

Ti korelativi imajo značaj samostalnika ali zaimka v sebi in se lahko rabijo sami ali pa v zvezi s samostalnikom. Imajo pa tudi množino in se ujemajo s samostalnikom v sklonu in številu!

Če hočemo stvoriti korelativne za nedoločeno stvar, dodamo korenem končnico -o, tako:

io = nekaj; kar koli;
 kio = kaj; kar;
 tio = to; ono;
 ĉio = vse;
 nenio = nič.

Korelativi, ki se končujejo na -o, imajo samo ednino in se sklanjajo kakor samostalniki, ter lahko stoje sami, ker imajo značaj samostalnika, oziroma osebka v sebi.

Primer: Kiu revenos? Kio estas tio, kion vi donis al mi? Ĉiu homo ion forgesas. Tiu homo estas bona. Ĉio tio kostas nenion.

Ča pa hočemo stvoriti korelativne za kakovost, dodamo deblom pridevniško končnico -a, tako:

ia = nekak, -a, -o; nekakšen, -a, -o; kakršen (-a, -o) koli;
 kia = kakšen, -a, -o; kakršen, -a, -o;
 tia = tak, -a, -o; takšen, -a, -o;
 ĉia = vsakršen, -a, -o;

nenia = nikak, -a, -o; nikakršen, -a, -o;
 Kakovostni korelativi, ki se končujejo na -a, se rabijo pridevniško in se ujemajo s samostalnikom v sklonu in številu.

Krajevni korelativi (za kraj ali mesto) se končujejo na -e in se rabijo povsem prislovno, vendar se v 2. in 4. sklonu sklanjajo.

ie = nekje, kjer koli;
 kie = kje, kjer;
 tie = tam, tu;
 ĉie = povsod;
 nenie = nikjer;
 de kie = odkod; kien = kam; nenien = nikamor; de tie = odtam.

Vortoj: kuri = teči; permesi = dovoliti; postuli = zahtevati; pano = kruh; lasi = pustiti; resti = ostati; hodiaŭ = danes; hieraŭ = včeraj; morgaŭ = jutri; klara = jasen, -a, -o; promesi = obljubiti; havi = imeti; kredi = verovati; kompreni = razumeti; akra = oster, -a, -o; tero = zemlja; preĝi = moliti; laŭte = glasno; ĝoje = veselo.

Nadaljevanje v tedenski številki

DUNAJSKI VELESEJEM

od 7. do 13. marca 1937

Tehnični in kmetijski sejem do 14. marca
Veliko tržišče Srednje Evrope

RAZSTAVLJALCI IZ 19 DRZAV
NAKUPOVALCI IZ 72 DEZEL

Brez potniškega vizuma! S sejsko legitimacijo in potniškim listom prost prehod meje v Avstrijo. Vizum za potovanje preko Madžarske se dobi na velesejski legitimaciji na meji. Znatno znižanje vozniških cen na jugoslovenskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, Dunavu, Jadranu in v zračnem prometu. Natančnejša pojasnila in sejske legitimacije (po Din 50) se dobijo pri

WIENER MESSE, A. G., WIEN VII,

in pri častnih zastopstvih v LJUBLJANI:

pri avstrijskem konzulatu, Tyrševa cesta 31;

pri Zvezi za tujski promet v Sloveniji (»Putnike«), Tyrševa c. 1;

pri podružnici Zveze za tujski promet v Mikličevem hotelu nasproti glavnega kolodvora.

čeni. Bilanco današnjega posla lahko napravimo šele tedaj, ko imamo denar že v žepu, ker ne vemo kakšne zneske bomo za naš les v resnici dobili. Zato je predragljeno govoriti o konjunkturi.

»Gotovo je,« zaključuje člankar,

da se nahaja internacionalna lesna trgovina pred konjunkturo, ker mora nastopiti potreba po lesu, toda preden bo prišlo do tega, moramo zelo paziti, da ne doživimo radi sedanjih abnormalnih razmer katastrofe.

H. G. Wells: Svetovna zgodovina

Založba Modre ptice je izdala v prevodu Milene Mohoričeve znamenito delo H. G. Wellsa: Svetovna zgodovina. Z izdajo tega dela je storila »Modra ptica« pogumno in zaslužno dejanje. Pogumno, ker je v današnjih težkih časih pač tvegano izdati tako veliko delo, kakor je Wellsova »Svetovna zgodovina« za majhen in že skoraj prenasit slovenski knjižni trg. Tem bolj pa zasluži »Modra ptica« priznanje, ker je izdala Wellsovo »Svetovno zgodovino« v krasni opremi ter se ni ustrašila stroškov, ki so jih zahtevale številne ilustracije knjige. »Modra ptica« pa je tudi sicer storila zaslužno dejanje. Morda ni knjige, ki bi jo Slovenci tako pogrešali, kakor je knjiga o svetovni zgodovini. Praktično smo bili doslej Slovenci dejansko brez takšne knjige, ker je Staretova »Obča zgodovina« že davno razprodana in je prava redkost. A brez knjige o svetovni zgodovini ne more biti noben narod, ki hoče živeti svoje kulturno življenje. Zato zasluži »Modra ptica« vse priznanje, da je zamašila tako občutno vrzel v naši književnosti.

Priznanje pa je treba izreči »Modri ptici« tudi zato, da je ime-

la tako srečno roko in izbrala baš Wellsovo »Svetovno zgodovino«. V množici občnih zgodovin menda ni zgodovine, ki bi bila za širše sloje, pa tudi za inteligente, tako prikladna, kakor je Wellsova »Svetovna zgodovina«. Pri vsej preciznosti svojih podatkov vendar ni Wellsova »Svetovna zgodovina« nobeno suhoparno znanstveno delo, temveč delo, kateremu se vidi, da ga je pisal slaven pisatelj, ki tudi pozna potrebe ljudi. Zato je dal Wells ljudem knjigo, kakršno potrebujejo navadni državljani, kakor pravi v predgovoru knjige.

Prav zato pa tudi najde čitatelj v Wellsovi »Svetovni zgodovini« vse, kar hoče vedeti o zgodovini človeka in o zgodovini naše zemlje. Od početka sveta pa do najnovejše dobe vodi Wells bralca ter mu odkriva, kako so se vrstili in odigrali dogodki na zemlji. Pri tem pa je vedno zanimiv, vedno v stiku z bralcem in prav nikoli suhoparen. Z nič manjšim zanimanjem ko preprosto človek, pa bo bral Wellsovo »Svetovno zgodovino« tudi šolani. V šoli se prav za prav zgodovina ni nikdar podajala v celoti, zlasti pa se je omalovaževala kulturna zgodovina ter se je polagala vsa važnost na razne bitke in vojne ter na zgodovino vladarskih hiš. Wells sicer tudi ta poglavja iz zgodovine ne omalovažuje, toda poudarek njegove zgodovine je na kulturnem, gospodarskem in socialnem življenju narodov in v tem je tudi velikanska prednost Wellsove zgodovine pred mnogimi drugimi občnimi zgodovinami.

H. G. Wells ni zgodovinar po poklicu, vendar pa ni zaradi tega vrednost njegovega dela niti najmanj zmanjšana. To pa je zasluga njegove naravnost sijajne metode, ki se je je poslužil pri sestavi svojega dela. Ko je izšla prva izdaja knjige leta 1922. v stotisočih izvodih, je prejel Wells iz vseh strani sveta opozorila na napake in pomanjkljivosti v knjigi. Poleg tega tudi kritika ni pozabila omeniti vsako napako, ki bi jo našla v knjigi. Vse te kritike in vsa ta opozorila je Wells vestno upošteval, poleg tega pa si pridobil še odlične znanstvenike za sodelavce, ki so pregledali vso njegovo poznejše pripravljeno novo izdajo. Vse to se je ponovilo tudi pri

vseh poznejših izdajah, da je bila 5. izdaja knjige v letu 1932. že popolnoma dovršeno delo, da se more bralec na vsak podatek v knjigi zanesti.

Vse te velike prednosti Wellsove »Svetovne zgodovine« ji dajejo žig najboljšje ljudske obče zgodovine, kar jih je danes na svetu. Tem bolj moremo zato biti zadovoljni, da je dala »Modra ptica« tudi Slovincem to delo.

Trdno smo zato tudi prepričani, da bo Wellsova »Svetovna zgodovina« zlahka našla pot v naš narod in da si jo bo vsak, kateremu to količjak dopuščajo razmere, tudi kupil. Imel bo delo, ki ga bo z veseljem bral in v katerem bo našel zanesljiv odgovor na nešteto vprašanj iz zgodovine človeštva.

Oprema knjige je — kakor že omenjeno — odlična, prevod pa gladek in jasen.

Vse delo, trije zvezki, bo obsegalo nad 1500 strani ter bo tudi bogato ilustrirano. Samo v prvem zvezku je nad 140 ilustracij.

V platno vezano velja vse delo (trije zvezki) v subskripciji 450 dinarjev, pozneje bo veljalo pa 510 dinarjev. Prav toplo priporočamo vsem, da si nabavijo to znamenito delo!

Podaljšanje roka za prodajo čekovnih mark

Narodna banka kraljevine Jugoslavije je na predstavo Zbornice za TOI v Ljubljani obvestila, da se skrajni rok, v katerem se morejo realizirati na domačih borzah klirinški čeki na nemške marke, podaljša na 30 dni od dneva izdaje čeka.

Podaljšanje roka za vlaganje prijav za pridobitno

Finančni minister je izdal odlok, s katerim se redni rok za vlaganje prijav za pridobitno podaljšuje do včetega 15. februarja.

Doma in po svetu

Min. predsednik in zunanji minister dr. Stojadinović je podal v finančnem odboru ekspozice o naši zunanji politiki. Za njegov ekspozice je vladalo v vseh poslanskih krogih izredno zanimanje.

Uvodoma svojega ekspoziceja je dr. Stojadinović s priznanjem omenil, da je finančni odbor odobril proračun vojnega ministrstva s akklamacijo. To priznanje naša vojska tudi zasluži. Osebo se je prepričal, da delajo vojaške tovarne odlično. Sedaj tudi sami izdelujemo topovsko municijo. Naša vojska šteje danes že poldrug milijon popolnoma pripravljenih vojakov. To naglašja, ker je vojska tudi važen činitelj naše zunanje politike.

Vendar pa je naša zunanja politika vseskozi miroljubna, saj je malokateri narod tako dobro pozna grozote vojne ko naš. Miroljubni pa smo tudi zato, ker smo v svojih sedanjih mejah uresničili svoje nacionalne ideale.

Naša politika je v tem, da se ohrani mir v Evropi. Zato smo za evropsko solidarnost in za Zvezo narodov. Istemu cilju služi tudi Mala antanta in prav tako Balkanska zveza. Obe skupini, ki štejeta 70 milijonov prebivalcev, imata samo en cilj: ohranitev evropskega mira.

Nato se je spominjal dr. Stojadinović sklenitve pakta večnega prijateljstva z Bolgarsko. Sklenitev tega pakta pomeni eno najvažnejših dejanj za mir. Namesto žičnih ovir bo sedaj pakt branil naše in enako tudi bolgarske meje.

Dr. Stojadinović se je dotaknil nato našega razmerja do Italije, ki je bilo dolgo precej slabo. Pred kratkim pa je bil sklenjen sporazum med Italijo in Anglijo za ohranitev teritorialnih mej v vsem Sredozemlju. Naša vlada je bila uradno obveščena, da se ta sporazum nanaša tudi na Jugoslavijo. Ohranili smo si stara prijateljstva, a poleg tega si pridobili še prijateljstvo Vel. Britanije.

Mussolini nam je v svojem milanskem govoru ponudil spravo. Ne sme biti pri nas vlade, ki ne bi te ponudbe sprejela. Toda počakati moramo, če bodo tem besedam sledila tudi dejanja. Končno je omenil dr. Stojadinović, da smo v posebno dobrih odnosih tudi z Nemčijo. Naša politika je v tem,

da ne izgubimo nobenega prijatelja, a da si pridobimo vedno novih.

Na seji skupščine je poslanec Božič kritiziral načrt trgovskega zakona, ker da je preveč posnet po tujih zakonih in zato neprikladen za našo državo. Ta zakon bi bil za Ameriko, ne pa za nas, ki šele začenjamo razvijati svoje gospodarstvo. Nato je ostro govoril proti tujcem, ki izkoriščajo naše lesno bogastvo. Vse te tuje lesne družbe v naši državi so oškodovale državo za 300 milijonov din. Fritz Regenstreif je napravil pri Krivaji škodo za 195 milijonov din, nato pa pobegnil v Avstrijo, kjer je dobil avstrijsko državljanstvo ter bil pred tamošnjim sodiščem oproščen zaradi svojega delovanja v Krivaji. Po njegovem mnenju ni država v novem trgovskem zakonu dovolj zaščitena pred navalom tujcev.

V skupščini se je nadaljevala razprava o trgovskem zakonu. Kljub izredni važnosti zakona pa je bila skupščina skoraj prazna. Gospodje poslanci so bili menda drugod preveč zaposleni.

Trgovsko ministrstvo je dovolilo kredit 250.000 din za pripravljala dela za postavitev bosenske lesene hiše na svetovni razstavi v Parizu. Hiša bi bila postavljena v oddelku lesenih hiš.

Pogajanja z družbo »Dalmatienne« se še niso začela, a se bodo v kratkem, ker je v Beograd že prišel drugi direktor te družbe Millerand, ki je sorodnik bivšega predsednika francoske republike ter zet predsednika družbe g. Leberta.

Drž. rudnik Velenje je prešel v last Dravske banovine, kakor je izjavil in seji finančnega odbora minister Janković. Za državo ni ta premogovnik rentabilen, dočim bi s povečanjem centrale v Velenju mogel postati za Dravsko banovino rentabilen.

Turški državni proračun bo povečan za 36 milijonov turških lir, in sicer predvsem zaradi povišanja vojnega proračuna, ki bo znašal v novem proračunu 90 milijonov turških lir.

Nemci so dosedaj izgubili v španski vojni 119 letal ter 243 pilotov in mehanikov. V Andaluziji je bilo ujetih 5 italijanskih letal.

Tržaški »Piccolo« poroča z Dunaja, da je bil tam v nekem nočnem lokalu ubit znani Gustav Perčec, ki je bil zaradi atentata na blagopokojnega kralja Aleksandra obsojen na smrt.

Zaradi Radekovič priznanj je bilo 100 oseb na novo kompromitiranih, ki pridejo vsi pred sodišče. Vest, da je bila aretirana tudi Lenina vdova, se demantira. Pač pa se zopet poroča o aretaciji žene Litvinova.

Predsednik republike San Domingo je izjavil, da bi mogla republika sprejeti 1 milijon židovskih emigrantov. Vsakemu emigrantu bi dala država San Domingo 30 arov zemlje.

Zaradi stavke v ameriških avtomobilskih tvornicah morajo biti delničarji družbe General Motors Co. pripravljivi že sedaj, da bo njih dividendna znižana za 25%.

Stavka ameriških delavcev v pristaniščih Tihoga oceana je končana ter se pomorski promet zopet razvija normalno.

Tudi Nil je začel naraščati ter je nastala nevarnost, da bo mesto Kairo zadela huda povodenj.

Velik plaz je v Romuniji zasul tri vasi. 53 hiš je zasutih. Število smrtnih žrtev še ni znano.

Škoda zaradi ameriške povodnji se cenil že dosedaj na pol milijarde dolarjev.

Tržna poročila

Ljubljanski živinski trg

Zadnji ljubljanski živinski sejem v sredo je bil dobro obiskan, kupčija pa je bila slaba. Na trg je bilo prignanih (v oklepajih število prodane živine) 165 (34) konj, 95 (25) volov, 43 (11) krav, 19 (13) telet in 88 (27) prešičev. Nadalje je bilo prodanih še 10 klavnih konj za Dunaj. Cene so ostale iste ko na prejšnjem sejmu. Prama voli so se prodajali po 475 do 525, II. vrste po 4 do 450, III. vrste po 350 do 375, debele krave po 3 do 450, klobasarice po 2 do 3, teleta po 6 do 7, prešiči po 550 do 7 za kilogram žive teže in prešički za rejo po 100 do 200 din za žival. Konji so bili po kakovosti od 400 do 3500 din za žival.

Zagrebski tedenski sejem

Dogon živine na zadnji zagrebski tedenski sejem je bil zelo velik, povpraševanje pa je bilo

manjše, zlasti ker so izostali tuji kupci. Posledica tega je bila, da so cene padle.

Dogon: 47 bikov, 675 krav, 209 junic, 147 volov, 103 junci, 325 telet, 305 konj in žrebet, 648 prešičev in 214 pujskov.

Cene (za kilogram žive teže): biki po 4 do 450, krave za klanje po 280 do 4, za klobase po 2 do 225, junice za klanje po 350 do 5, junice za rejo po 800 do 950 din (za žival), voli II. vrste po 425 do 450, bosanski po 3 do 325, živa teleta po 6 do 7, zaklana po 825 do 950, debeli prešiči po 750 do 8, mršavi po 6 do 650, zaklani po 950 do 1025, pujski po 50 do 100 za žival, lahki konji po 3000 do 4000, srednji po 5 do 6 tisoč, težki po 7 do 8 tisoč za par, žrebeta po 1500 do 1800 lahka, težka pa po 2000 do 2500 din za žival.

Detelja po 70 do 78, otava po 65 do 75, seno po 50 do 63, slama za krmo po 45 do 55, slama za steljo po 34 do 40 din za 100 kg. Krompir po 65 do 70 par, zelje po din 250 do 3 in repa po 45 par za kg.

Ali se bo uvedel turistični dinar

»Jugoslovanski Kurir« doznava, da se ne bo izdala posebna uredba o izdaji turističnega dinarja, temveč se bo uvedel turistični dinar upravnim putem. V zadnjem času prihajajo iz tujine, zlasti iz Anglije predlogi, da se v svrhu povečanja turističnega prometa uvede tudi v naši državi turistični dinar. Angleži žele, da bi dobivali pri nas za funt okoli 270 din in ne samo 238 din, kolikor morejo dobiti danes. Isto željo izrekajo tudi Francozi, ki opozarjajo na ugodnosti, ki jim jih daje turistična lira v Italiji. Ker je za nas turistični promet največje važnosti, bi bilo želeli, da bi se turistični dinar vpeljal čimprej.

Radio Ljubljana

Sobota, dne 6. febr. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Pogovori s poslušalci — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.20: Zabaven večer ob sodelovanju Kmečkega tria, akademskega pevskega kvinteta in članov rad. igr. družine. Besedilo napisal Marjan Mehle, vodi: Jože Zupan — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Same poskočne! (Igra Radijski orkester).

Nedelja, dne 7. februarja. 8.00: Plošče — 8.30: Telovadba (vodi g. prof. Dobovšek) — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve v Ljubljani — 9.45: Verski govor (ravnatelj Jože Jagodic) — 10.00: Koncert radijskega orkestra, vmes solistične točke za fagot (g. Willy Hauck) — 11.20: Citraške točke (plošče) — 11.30: Nastop otrok pod vodstvom ge. Mar. Grošljeve — 12.00: Plošče — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Koncert na harmoniki (Rudolf Piliš) — 16.00: Zupan in vrag — spevoigra (čl. zbora »Grafike«) — 17.00: Kako zatiramo škodljivce sadnega drevja, III. (g. Flego) — 17.30: Godba za ples in šale vmes, (Sodelujejo: Bojan Adamič s svojim orkestrom, sestre Stritarjeve in Vesela deteljica) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 20.00: V. Vodopivec-Schönherr: Kovačev študent, spevoigra. (akademske pevski kvintet in radijski orkester) 20.30: Večer operetne glasbe (ga. Dragica Sokolova in Jean Franc, spremlja radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Za ples in kratak čas (plošče).

Ponedeljek, 8. februarja. 12.00: Pisano polje (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Baletna godba (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zdravniška ura (dr. Brečelj) — 18.20: Nekaj slovenskih skladb za klavir (plošče) — 18.30: Slovenska narodna pesem (Fr. Marolt) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Večer vesele domače glasbe in pesmi, Sodelujejo: gđc. P. Zupanova, V. Rudolfova, gg. S. Banovec, R. in T. Petrovič, radijski orkester, Magistrov šramel tercet in g. Emil Mezgolits s citrami solo — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Radijski jazz.

A. Šarabon LJUBLJANA

Uvoz kolonijalne robe

Veletrgovina s Specerijo

Velepražarna za kavo

Miniza dišave

Glavna zaloga rudniških vod

Brzjavni naslov:

ŠARABON LJUBLJANA

Telefon št. 26-66

Ustanovljeno leta 1886